

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio LVI. Argumentum. Resolvit præsens Decisio, an valeat Confirmationis Sacramentum, si ungatur maxilla confirmandi, non autem Frons? Et quid si unctio fiat ab Episcopo non cum pollice, sed cum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

2 num. 11. & seqq. ubi plura circa utramque formam Ecclesiae Latinae, & Graecae, ad quos praclaros duos Theologos nostri temporis studiosos remitto. Magna, & difficilis est haec Quaestio, An omnia verba formae, in Concilio Florentino sub Eugenio IV. tradita sint de essentia Sacramenti Confirmationis? Affirmant enim ferè omnes DD. latini, ut videre est apud Salmanticenses de Sacrament. tract. 3. cap. 3. punct. 3. & apud Bissum in Hierurgia Sacra. Verb. forma Sacrament. num. 134. à §. 24. & seqq. & secundum hos DD. dicendum est, formam Graecorum supra relata esse insufficientem. Nihilominus Cotonius d. lib. 2. Controv. 3. cap. 1. num. 16. conatur rationibus pluribus eam tueri; subdens num. 17. Formam Latinam non esse essentialiter unicam immutabiliter; sed ex Christi institutione haberi posse absque distincta invocatione Trinitatis, aut explicita actione ministri, aut subjecti, aut Signi Crucis, dummodo haec omnia implicitè significentur.

DECISIO LVI.

ARGUMENTUM.

Resolvit praesens Decisio, an valeat Confirmationis Sacramentum, si ungatur maxilla confirmandi, non autem Frons? Et quid si unctio fiat ab Episcopo non cum pollice, sed cum indice digito? vel pollice manus sinistrae? aut cum pennicillo?

SUMMARIUM.

- 1 Unctio Chrismatis in maxilla an sit validum Sacramentum?
- 2 Frontis unctio in Chrismatis Sacramento est de essentia.
- 3 Graeci in Chrismate inungunt etiam aures, nares, & os.
- 4 Ecclesia Latina est Magistra veritatis.
- 5 Digito indice an Chrisma sit validum?
- 6 Et an licitum?
- 7 Digiti Pollicis virtus, & mystica significatio, & num. 9.
- 8 Digitorum manus hominis nomina, & symbola.
- 10 Trinitas Sanctissima assimilata tribus primis digitis. Et quare?
- 11 Digito pollice manus sinistrae an liceat dare Chrisma?
- 12 An Pennicillo?

Quoniam dictum est in Decis. LIV. num. 13. Unctionem Sacri Chrismatis esse faciendam in fronte illius, qui ad hoc Sacramentum accedit, valde dubitatur, quid sit sentiendum de sequenti casu. Pueri frontem, saxo laesam, non inunxit Episcopus, sed ejus dexteram maxillam. Quaeritur, an licitè, & validè illum confirmaverit? Et equidem dicendum est, neque licitè, neque validè illum confirmasse; quia verior est opinio, quod Unctio cum Chrismate in fronte sit de essentia, & necessitate Sacramenti; ut advertit Diana part. 8. & Misc. 3. ref. 30. Quae jacet in Coordinato tom. 1. tract. 2. resol. 6. ubi num. 2. nominat opinionem contrariam temerariam, & falsam ea ratione, quia omnes SS. Patres, Pontifices, & Canones, qui

Doct. Clericali Tom. 1. Lib. 1.

de hac Sacra Unctione loquuntur, semper eam conjungunt cum parte ungenda, scilicet fronte; ut in Epist. Innoc. L. ad Decentium in cap. Presbyteri. dist. 95. in cap. Novissime. de Consecr. dist. 5. cap. Unico de Sacra Unctione. Et in Concil. Florent. ubi Eugenius IV. ita loquitur: In fronte inungitur confirmandus, ne Christi nomen erubescat, & praecipue Crucem ejus, quae Judaeis est scandalum, gentibus autem stultitia secundum Apostolum; propter quod Crucis signo signatur. Et licet Ecclesia non definiverit, hanc in fronte signationem esse essentialem, satis id indicat ex antiquissima, & numquam interrupta observantia; & etiam ex eo, quod eodem jure praecipit semper Unctionem esse faciendam in figura Crucis, & in fronte; idè utraque circumstantia est de essentia Sacramenti; maxime ex fine essentiali hujus Sacramenti, qui est, ad confitendum Christum absque erubescencia, & timore, ut scribit S. Thom. d. 3. p. q. 72. art. 9. Suarez ibid. q. 72. art. 4. disp. 33. sect. 3. in medio. Sylvest. Verb. Confirmatio Divina q. 1. in fin. & q. 3. Angel. eod. F. §. 9. Jordan. d. lib. 3. tit. 2. nu. 28. Volpi resol. 35. num. 9. Layman. d. lib. 5. tract. 2. cap. 3. num. 5. in fine. Diana Coord. d. tom. 1. tract. 2. resol. 6. num. 2. & 3. ubi tamen advertit, quod 3 Graeci praeter frontem inunguntur etiam aures, nares, & os, sed quid ad Nos? cum Graeca Ecclesia debeat discere à Latina; & non è contra, ut docet scribit Eminentiss. Cardin. de Lauræa d. disp. 1. 4 art. 1. art. 13. & signanter num. 176. rationem reddens, quia Ecclesia Latina est Magistra veritatis, cap. In novo. & cap. Quamvis dist. 21. Debebat igitur Episcopus, de quo in nostro casu, si valde laesa erat frons confirmandi, eundem praeterire, & in aliud tempus Confirmationem differre; vel si parva erat laesio, ipsum in fronte, paululum à medio, inungere, & signare.

Sed quid respondebit doctus Confessarius sive secularis, sive regularis interrogatus de validitate Sacramenti Confirmationis in sequenti casu? Episcopus digito indice signat frontes confirmandorum, dolorem patiens in Pollice. Quaeritur, an validè, & licitè confirmet? Quod validè confirmet, debet respondere; quia sic docent Theologi Morales, quos citat, & sequitur Diana part. 3. tract. 4. ref. 22. & ref. 28. Quae sedent in Coordinato tom. 1. tract. 2. ref. 7. & 8. Tambur. de Tripl. Jur. lib. 3. cap. 1. §. 2. num. 6. Gobat d. tract. 2. num. 747. & Cotonius lib. 2. Controv. 3. cap. 2. num. 29. & Jordanus d. lib. 3. tit. 2. num. 40. An autem licitè? non est constans Scriptorum responsio, quorum aliqui opinati sunt, non licuisse Antistiti indice signare frontes Confirmandorum ob tres rationes, videlicet Praecepti, Reverentiae, & Mysterii. Ratio Praecepti consistit in Rubrica libri Pontificalis, cui est parendum sub poena peccati mortalis in re gravi, & saltem venialis in re levi, ut aliàs diximus, ex Sperell. decis. 179. num. 23. Ratio Reverentiae est, quia signans, & inungens frontes Confirmandorum Indice digito, dum alas ejusdem dederit, inunget etiam maxillas, non sine Sacri Chrismatis irreverentia. Mysterium verò desumitur ex digito Pollice, quia inquit Durand. in Ration. Divin. offic. lib. 6. cap. 84. num. 5. ille in consecratione Pontificis est ad hoc specialiter consecratus. Vel quia omne datum optimum descendit à Patre luminum: quam secundam mysteriosam Durandi rationem intellectu difficile vocavit A. R. Jacobus Ployeneus Archiepres.

M 2

chipres.

chipresbyter, & Vicarius Foraneus Fonzasi, moribus, & virtute præclarus, in responsione ad hunc casum; interpretatus illam his verbis: *Forasan, quod sicut Pollex primus est inter digitos, sic Pater luminum primus est, Alpha, & Principium, à quo bona cuncta procedunt.* Et quidem optimè.

8 Cui ego addo explicationem sequentem; nempe quod sicut digitus minimus vocatur *Auricularis*, quia eo aurem prurientem scalpimus; alteri vicinus *Annularis*, quia in eo anulum deferimus; tertius *Medius*, quia stat in medio digitorum; subsequens *Index*, quia ipso aut silentium ad os amoto indicimus, vel aliquid distans monstramus; ita digitus primus *Pollex* appellatur à verbo *Polleo*, seu à pollendo; quia ipse est qui toti manui vim præstat, robur dat, & eo stringente ita manus pollet, & fortis evadit, ut gladium stringere, pondusve grave levare, atque sustinere valeat. Et ex hoc resultat Mystrium, quare Ecclesia præceperit, frontes Confirmatorum inungendos esse ab Episcopo digito Pollice; ad magis scilicet denotandum robur, & vigorem iisdem impertitum in anima, de quo in *cap. Omnes. cap. Spiritus. de consecr. dist. 5. & cap. Unico. §. Per frontis. De Sacra Unct.* itaut constantes, impavidi, & strenui sint in stringendo Gladio Spiritus, quod est Verbum Dei. *Ephef. 6. 17.* fidem Christianam confitendo coram Tyrannis, & Evangelicas virtutes defendendo adversus persecutores aut desertores, de quibus habetur in *Apoc. 2. 16.* *Et pugnabo cum illis in gladio oris mei, & pugnando pro acquisitione æterni Regni, & coronæ gloriæ, juxta illud: Esote fortes in bello, & pugnate cum antiquo serpente, & accipietis regnum æternum. In Vesp. 2. Apost. Et illud: Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ. Apoc. 2. 10.* Et tandem ad significandam fortitudinem ab hoc Sacramento receptam pro sustinendis ponderibus injuriarum, & tribulationum ob obedientiam. Evangelii, & amorem Christi; itaut virtute Sacri Chrismatis reputent levia quæcunque adversa, ut dicebat Apostolus: *Id enim, quod in presenti est momentaneum, & leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternæ gloriæ pondus operatur in nobis. 2. Cor. 4. 17.* Porro etiam robur, fortitudo, & potentia prædicta donetur in Sacramento, virtute Spiritus Sancti, per merita Filii, tamen procedit à Patre; qui est principium originale, à quo aliæ divinæ Personæ procedunt; & quamvis omnes tres Personæ sint omnipotentes, quæ idcirco assimilatae sunt tribus digitis potentissimis: *Quis appendit tribus digitis molem terræ. Isa. 40. 12.* nihilominus per excellentiam Potentia attribuitur primæ Personæ, hujus est symbolum Digitus primus in manu, vocatus *Pollex*, de quo locutus Durand. in *ration. Div. offic. d. lib. 6. cap. 84. num. 5.* ait, cum illo per Episcopos esse inungendos frontes confirmandorum; quia *Omne datum optimum, idest, vigor, robur, & potentia, descendit à Patre luminum*, id est, à Prima Persona Sanctissimæ Trinitatis, originaliter, & excellenter Bona, & Potens.

Sed quid esset responsurus Episcopo prædictus Confessarius, quem ipse Antistes habens pollicem manus dextræ dolorificum, consuluisset, an ei liceret ministrare Sacramentum hoc Confirmationis pollice digito manus sinistrae? Ad hanc requisitionem, si Confessarius hujusmodi foret P. Gobatus responderet affirmative, nam scriptum

reliquit in sua Theol. Experim. d. tract. 2. num. 747. quod Episcopus potest inungere frontem Confirmatorum sacro Chrismate non solum pollice dextero, sed etiam sinistro; id quod non valet intelligi, nisi de pollice manus sinistrae. Allegat auctoritatem Episcopi Traguriensis Pacis Jordani tom. 1. lib. 3. tit. 2. nu. 40. ubi tamen non loquitur expresse de pollice sinistro, seu de pollice manus sinistrae; sed virtualiter hoc dicit, quia affirmat valere Sacramentum, si unctio frontis fiat ab Episcopo alio digito, quam pollice dextero; ergo etiam pollice manus sinistrae.

Corollarii loco hic notandum, ex communi DD. placito, nullum fore Sacramentum Confirmationis, si Episcopus inungeret frontes pennicillo, aut alio Instrumento; (cui tempore Pestis ita dari possit Extrema Unctio Infirmis) quia est de essentia Confirmationis, ut immediatè fiat digito Episcopi, ut tradit Jordan. d. lib. 3. tit. 2. num. 41. & Diana part. 3. tract. 4. res. 22. & 28. Quæ in Coordinato habentur tom. 1. tract. 2. res. 7. & 8. Ubi decreta Fernandez, ea rati hæ, quia dicitur manus impositio etiam mediante Instrumento, ut in percutiente Clericum ligno, vel lapide: sed in præsentia materia non est audiendus, quia tactu manus Episcopalis est Unctio facienda.

DECISIO LVII.

ARGUMENTUM.

Agitur de Ministro Sacramenti Confirmationis, & docetur, quod ejus Minister ordinarius est Episcopus. Extraordinarius etiam simplex Sacerdos ex delegatione Papæ. Tempus, locus, & habitus declarantur, quibus Episcopus debet hoc Sacramentum ministrare.

SUMMARIUM.

- 1 Minister quis sit Sacramenti Confirmationis?
- 2 Samaritani baptizati à Philippo, cur ab eo non confirmati?
- 3 Summi Pontifices, qui delegant Presbyteris ministrationem Confirmationis.
- 4 Papa potest delegare simplici Sacerdoti, ex causa urgenti, ut confirmet.
- 5 Sedes Apostolica Romana non potest errare in fide.
- 6 Ordinarius Minister Confirmationis est Episcopus. Extraordinarius etiam simplex Sacerdos ex delegatione Papæ.
- 7 Episcopus quomodo debeat esse dispositus, vel indutus pro ministrando Confirmationis Sacramento?
- 8 Episcopus an possit recipere Procuracionem à Diacese, si per eam vadat ministraturus Sacramentum Confirmationis?
- 9 Locus in quo Confirmationis Sacramentum sit ministrandum?

T Andem, ut accedamus ad complementum hujus tractatus de Sacramento Confirmationis, oportet in præsentia declarare, & decidere: Quis sit Minister Sacramenti Confirmationis? Circa quod omnes dicunt, Ordinarium Ministrum Sacramenti Confirmationis esse solum Episcopum consecratum; ea ratione quia Episcopi sunt successores Apostolorum, quibus competebar, & non aliis